

51. szám.
Deczem. 19. 1874.

Merjelenik minden szombatnapon másfél iven sokféle képekkel ellátva.
Előfizetési ár: Egész évre jan.—decz. 8 frt, 6 hóra 4 frt. 3 hóra 2 frt.
 Előfizethetni minden postahivatalnál és könyvárusnál. **Kiadó-hivatal:** Pest, barátok-tere Athenaeum-épület. **Hirdetések díja:** 4 hasábos nempareille sor 10 kr.
Hirdetések felvételnek: egyedül Láng Lipót és társa, I. nemzetközi hirdetések felvéte i hivatal **Budapestben, MARIA VALERIA-UTCZA THONETUDVAR**

XXVI. kötet.

A MIKOR ÉN EGYSZER NAGY UR VOLTAM.

MINDIG szenvedélyem volt az utazás. De csak egyszer történt, hogy igazán betelhettem gyaloglással csatangolással; és hogy ez hogyan történt, de különösen, hogyan végződött, azt akarom én e helyen elmondani.

Hogy milyen alkalommal történt ez, két szóval megmondhatom. Felcsaptam supplikánsnak.

Supplikáns!

Tudják önök, mi az a supplikáns? Azt is megmondhatom egy mondatban. A supplikáns olyan szegény ember, ki mindenütt abban a jóhiszemben koczogtat be, hogy őt itt most tárt karokkal fogadják és mindenütt azt tapasztalja, hogy jobb szeretnék, ha máshová szállt volna. Persze ő azt az ügyet, a melyet szolgál, olyannak tartja, mit mindenki szívesen elősegít, még ha zsebbe kell is nyulni. És ő ennek a jámbor optimizmusnak a vértanuja.

Ez a supplikáns és ilyen supplikáns voltam én is.

Bejártam már két népes vármegyét, és két népes vármegyében tettem azt az enlített kedves tapasztalata tot,- (no persze mégis itt ott kivételle!) úgy, hogy már e tekintetben is szinte örültem, mikor végre neki vágattam annak a széles hosszú lapos Pest-megyének,

mely kezdődik a Rákostól és elszétnyilik a Tiszáig, le messze délig és fel a Cserhát aljáig és melyben az ember napokig kikerülhet minden — adakozó eklklézsiát.

Pest felől indultam meg. És a mikor magam előtt láttam azt a rengeteg sikot, mely mint valami homokká vált tenger tükre terült a messzeségbe, akkor nemis néztem már vissza az elhagyott zöld erdőkre, magasba nyuló hegyekre. Elfeledten őket... A pusztá költészete fölém vetette hálóját... .

Szemem végig vonult lassan, ittasan a végtelen láthatár ivén és felemelkedett annak a mocsoktalan, egyetlen domborulatú kristály harangnak belső lapján, a mint fölém boritva egekig dagadt mélyedő kékjével. Nem fáradtam el nézni azt a végtelen, fénylő egyhangúságot.

Egyszer aztán az egyhangúságot valami megzavarta.

Ott előttem — egészen közel — legfeljebb félóránnyira egy tornyot láttam, a mint lassan kinőtt a földből. Először csak csillogó csucsát láttam, aztán a mint feléje haladtam, nőtt, nőtt folyvást. Nőtt és a mellett mindinkább távozott. Türelmetlen lettem és mindinkább siettem, hogy most érem el a völgyet, a melyből kinyú-

lik. És a mikor órákig gyalogoltam, akkor elötűnt a templom alsó épülete is és azután — odavetve a sárgásbarna pusztá tenyerére — körülötte a csapat szürke kártyánáz, — de messze, messze.

És a mikor így legmesszebb láttam azt a toronyt, mit fél napon át kergettem, akkor vettem észre, hogy, igen el vagyok fáradva. Szakadt a verejték homlokomról, a talpam égett.

Pihegve leültem a sík közepén, félig száradt, gyér fűszálak közé és körülnéztem. Nem láttam sem utat, sem fát, sem dombot, sem egyetlen egy kórót. Hátamra vettem magamot, esernyőmet sátorúl magam fölé feszítettem és belenéztem abba a magas égbe, hosszan, mozdulatlanul. . . És szemem előtt apró ezüst csillagocskák kezdtek táncolni és szikrázni . . . keringtek, ugráltak, zavarogtak. . . És mikor szemem lecsukódott, agyamban a csillagok még akkor is ugráltak és táncoltak. . .

Egyszerre felriadtam. Arczomon valami nedves érintést éreztem. Hirtelen felültem és rémulten néztem egy pár nagy, pillátlan, furcsa, üveges tekintetű szembe, mely éppen úgy nézett az enyimbe. Az ijedségtől egy pillanatig nem láttam mást, csak azt a két karika golyót. Minden érzékem el volt zsibbadva. . . Aztán egyszerre felugortam. . . és jékkor hangosan fel kellett kaczagnom. Végtelenül nevetséges volt, mily hatást tett hirtelen mozdulatom az én szemköztimre. A megrémült nyúl ugyanis, a ki még éppen mozdulatlan merevségben ült hátsó lábain előttem, egyszerre, mintha villám ütött volna le előtte, a halál ijedelem teljes erejével nagyot rugott magán — hátrafelé. Óriási szökés volt az. Hátára esett, de alighogy érte teste a földet, már lábain termett, hátracsapta hosszú füleit és azzal bomlottúl neki iramodott a végtelen határnak. Utána néztem, mig eltűnt.

Mire körültekintettem, alig ismertem a vidékre. Az egész táj végtelenül szomorú volt. Az eget ólomszínű koporsófedél takarta nehéz lapjával, csak a láthatáron mutatta egy piszkos izzó folt, hogy ott nyugvásra készül a nap.

Néztem, hol a torony. Most is láthattam, de már nem ragyogott, hanem csak fehér sápadtsággal vetődött a szürke háttérre. Aljában a város házai mint mind megannyi piszkos domb sötétlett.

Sietve megindultam és estére beértem. Soha olyan jóízűt nem aludtam, mint az éjjel. —

Másnap hajnalban megint megindultam, és azután mentem napokig megint úttalanul, toronyirányban és nem untam meg azt a végetlen egyformaságot sokáig — egész két hétig.

Ekkor sem éppen ezért, de különösen, mivel lejárt az időm, azon gondolkodtam, hogyan jussak én most már mielőbb haza?

Csakhamar megjött az alkalom. Éppen vásár napján értem be egyikébe azoknak a terpeszkedő, hoszába széltibe szétnyuló városoknak egyikébe, melyek nevét nének, ha látnák, hogy másutt már ház tetején épül a ház.

A város tömve volt e napon. Csak nagy bajjal, miután végig jártam valamennyi kocsmát, találtam egyikben egy emberséges fogadósra, ki nagy kedvelője lévén legatusnak, supplikánsnak — ilyen »műkedvelő« is van! — zsufoolt házában szorított számomra is egy kis helyet.

A városon még az nap végig szaladtam piszkos könyvecskémel. Nem igen arattam. Tarlóra akadtam már csak, melynek szalmáját, kalászát az előttem erre járók rég lekaszálták. De nem igen bántam a dolgot, csak azon voltam, hogy mielőbb mehessek tovább innen.

És kívánságom teljesedett. Midőn este felé szállásomra érkeztem, a fogadós azzal a hirrel fogadott, hogy van itt nála szállva egy emberséges gazda, a ki jó pénzért elvinne. Ambrus gazda nem szegedi ugyan, a Kis-Kúnságból való, hanem hisz onnan könnyen bejuthatok Szegedre. (Oda akartam ugyanis menni.)

Fuvarosommal aztán kialakudtam a dolgot — bizony elég borsos volt a fuvar! — és megállapodtunk, hogy holnap reggel hajnalhasadtával indulunk.

És úgy lett, korán ébredtem. A hold éppen sápadóban volt. Nem késtem, hanem felugrottam fekhelyemről, magamra vettem hamarjába ruháimat és kiléptem a homályos, hűs udvarra.

Ambrus gazda már itatta a lovait. A kocsmáros is éppen akkor lépett ki a konyhaajtón és ásitozva jó reggelt kívánt.

Én aztán bementem a hosszú író szobába, mert dideregtem a nedves reggeli levegőtől. Éppen egy kupicza »gugyit« öntöttem le abból a dicső fajtából mely az ember nyelvéről, torkáról majd leviszi a bőrt, de aztán valóságos tüzet is rak a kihűlt testben, mikor bejött a fogadós is és jóakaró mosolyal oda lépett hozzám.

— Úgy, úgy legatus uram, — mondá — csak vegyen be egy kis erőt, meit majd ugyancsak rászorúl. Tudom, így is csak félig ájultan szedik le arról a gyalázatos ülésről, a mit az az ember ifjuramnak készít. Persze abba a jó fonott ülésbe ő ül majd bele meg az a vastag komaasszonya ott, la! — ki vele jött a vásárra; legatus uramnak meg jó lesz hátul a saroglyában az a szál deszka egy rozsz pokrócczal rajta. Hanem hiába,

az ilyen paraszt nép nem tud becsületet. Még annak a rabnak sincs rozszabb ülése, a kit a Ráday vitet Szegedre.

Kitekintettem az ablakon, hogy vajjon csakugyan olyan kellemes kényelmem lesz-e? Bizony az nem volt különben. No, de nem bántam a dolgot, csak hogy négy kerék van az alatt a pokróczos deszka alatt, előtte meg a pár ló.

— Hisz nem is vagyok komiszárius, hogy hintóban vigyenek, — feleltem tréfázva a fejcsováló kocsmárosnak.

Azon látszott tünődni, hogyan segíthetne rajtam.

Egyszerre felvidult. Derék arcza széles nevetésre vonult, aztán szeme ravaszul rám csillogott.

— Nohát légátus uram, mégse megy rab módjára Szegedre, — szólott diadalmas hangon és azzal kiment.

Kinéztem az ablakon, hogy vajjon mit fog tenni.

Láttam, a mint sietve oda lépett a kocsihoz, néhány szót mondott a fuvarosnak és aztán az ülésekre mutatott.

Csodálatos hatást gyakoroltak e szavak a gazdára. Először ijedten feltekintett a fogadóra, aztán ott hagyta a félig befogott lovakat, oda sietett a kocsihoz, lehányta a deszkát és helyébe tette a szénával telt kosárülést. Meg a pokróczot is reá terítette, a puszta deszkát pedig odatette magának. Aztán hevenyében néhány szót mondott elámulva ott álló komaasszonyához, mire az elkotródott az udvarról, ő pedig sietve megerősítette az istrángokat csomóba kötötte a gyepelőszár két végét — (a csat rég leszakadt róla) — felugrott arra a kemény ülésre, mely három perczcel előbb még énnekem volt szánva, hátra hajtott az udvarra, megfordult és aztán vágatva előre jött és oda állott a konyhaajtó elé.

Nem tudtam, mit képzelve e csodálatos változástól. Tegnap este a derék Ambrus gazda alig akart rá állani, hogy elszállítson öt forintért üres kocsiján, sőt még azt kérdezte, hogy majd megkapja-e csakugyan a pénzt? Az elébb is még alig hederített reám. Most pedig egyszerre olyan tiszteletteljesen viseli magát, mint-ha legalább is — komiszáriust kellene szállítania.

A fogadós nevetve jött vissza.

— Látja, légátus uram, az ilyen embert csak ismerni kell.

— De mi az ördögöt. . .

— Mondom, csak beszélni kell tudni az ilyen ember nyelvén. Most pedig légátus uram, tegye meg a kedvemért, a mit mondok: ne faggasson engem tovább,

hanem várja meg szép csöndesen, hogy mi lesz ebből? Rájön majd, ha előbb nem, hát Szegeden az egész bolondságnak a nyitjára ugyis. Hanem most üljön föl arra a jó fajta ülésre, aztán hadd hajtson az a gazda, a hogy ő neki tetszik. Tudom, nem kell neki biztatás.

Nevetve engedtem a fogadósnak, kezet adtam neki, megköszöntem a szivességet, — (pénzt sehogy sem akart elfogadni) és kimentem.

A mikor a folyosóra kiléptem, észre vettem, hogy hajlongva jö utánam.

Szinte megharagudtam. Azt hittem, bolondot űz belőlem, aztán olyan rozsul is illett ennek a derék testnek az a hajlongás. Nem állhattam meg, hogy boszankodva hátra ne szóljak.

— Ugyan, kocsmáros úr, mit komédiáz, mit csufolja az emberi!

Erre a kocsmáros azzal felelt, hogy még jobban meghajtotta magát és egészen alázattal mondá:

— Dejszeu tekintetes uram, tudom én, a mit tudok. . .

Boszusan nevetve fordultam a kocsi felé.

Ott meg a fuvarosom állt, jobb kezében a levett süveget, a balban pedig a gyepült meg az ostort tartva. Azzal a szóval fogadott, hogy:

Nagyságos uram, ha parancsolni tetszik, hát mehetünk.

Ez már egészen kihozott a sodromból. Mérgesen rászóltam:

— Mit nagyságoz engem, nem látja, hogy csak supplikáns vagyok?

Csak eztán ijedtem meg, hogy: no, ez most tüstént itt hagy és elhajt.

Euberem alázatosan rám mosolygott.

— Dejszen, nagyságos uram, tudom én, a mit tudok. . .

— No, ha tudja, a mit tud, hát tartsa meg magának!

Ezzel a goromba szóval felugrottam a kocsira, bele vettem magamat az ülésbe és oda ordítottam emberemnek:

— Hajtson kend!

Ambrus gazda ijedten felkapott az ülésbe, közibe csapott a lovaknak és neki indult az utnak, csak úgy porzott.

(Vége következik a jövő számban.)

LITANIA sc̄ti PAULI SENYEIDI.

A »Don Pedro« 1875-ik évi naptárából.

HAYNALD irgalmazz nekünk,
Simor kegyelmezz nekünk,
Apponyi hallgass minket,
Majláth hallgass meg minket, *Kikirikirieleyson!*
Mennyei szent Pál, sc̄tus Posthumus Schmerlingii,
Ki Czirákiival hordatod a perselyt,
Ki verbuválsz a carlistáknak,
Kitől a maltert kéri házához P. Lonkay és P. Kecskeméti,
Kit térden állva imád »Magyarállat« s »Magyar Sápolitika,«
Ki adakozol a bazilikára,
Ki mint éjszakkéleti vasuti elnök kitaláltad a conservativ megtakarításokat,
Ki által az unióbank 20 milliót követel az országon,
Igazságnak varkocsa, bölcseségnek széke,
Közigazgatás tabula rasája,
Administratio ministrans ministere,
Provizórium hajnalcsillaga,
Köszvényes csontból való torony,
Hegymögötti szent indóház, *Könyörögj érettünk!*
Hogy az unióbank a 20 milliót megkaphassa,
Hogy a bujonz szabadoncok leszavaztattassanak,
Hogy az egyházavak ne szekularizáltattassanak,
Hogy a bazilika megint be ne düljön,
Hogy az infallibilitás hite gyökeret verjen,
Hogy az abszolutizmus szent hajdankora visszatérjen,
Kérünk téged hallgas meg minket!

Don Carlos vereségétől,
Szabad kőművesektől, kik nem építnek sekrestyét,
A liberalizmus sátnajától,
A polgári házasságtól, a felsőház reformjától,
Inségtől és autonomiától,
Dőghaláltól és alkotmányosságtól,

Ments meg uram minket!

Haynald irgalmazz nekünk, Simor kegyelmezz nekünk,
Apponyi hallgass minket, Majláth hallgass meg minket,
Kikirikirieleison!

FELHIVÁS!

A képviselőház naplóbiráló bizottságának tagjait tisztelettel kérjük, legyenek szivesek egy közelebbi napra összejönni azon fontos kérdés feletti tanácskozásra, hogy tekintettel Ghyecz Kálmán pénzügyminiszter urnak multjára és a naplóban hiven megörözt k o r á b b i nyilatkozásaira, miképen adassanak át a jövő történéskének néminémü consequentiával ő excellentiájának közelebből tett eme nyilatkozatai:

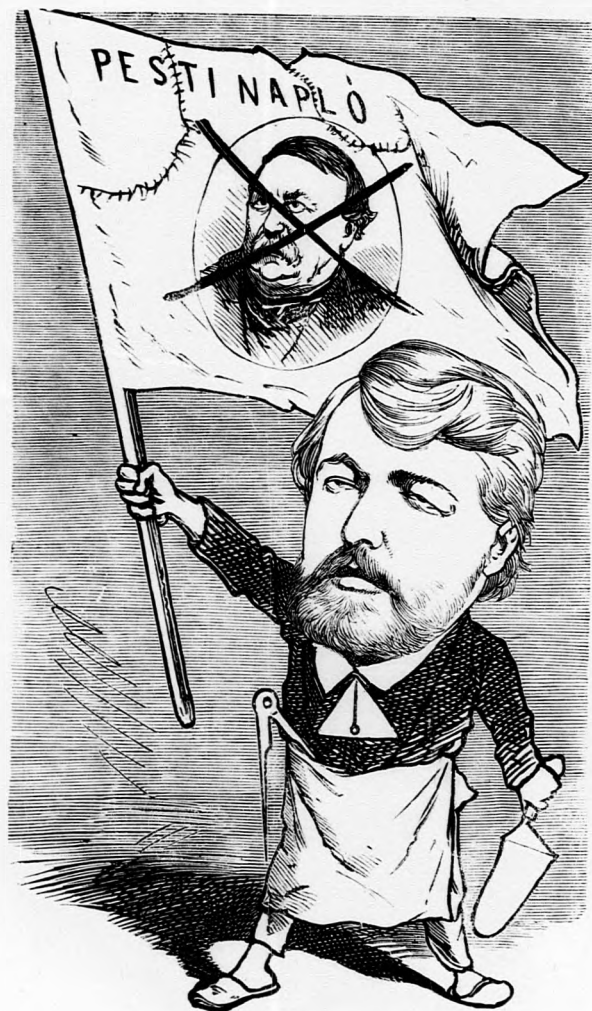
»sőt elmondhatom, hogy a közösaluku megváltozhatatlan törvénynyé lett, (Zajos ellenmondás balfelől. Egy hang:

Nines változhatatlan törvény! Halljuk!)“ — „melyeket én részemről, kimondom egyenesen, rendes eszközökkel, rendes módon megváltozhatatlanoknak tartok. (Élénk ellenmondás balfelől. Hosszan tartó zaj. Halljuk!) — merhetett-e a kormány önök ellenzése ellen oly javaslatokkal fellépni, melyek önök kezébe adták volna a fegyvert a választásoknál megbuktatni azon irányt, melyet a ház többsége követ. Zajos helyeslés jobbfelől, mozgás balfelől.)“

Degré Alajos,
elnök.

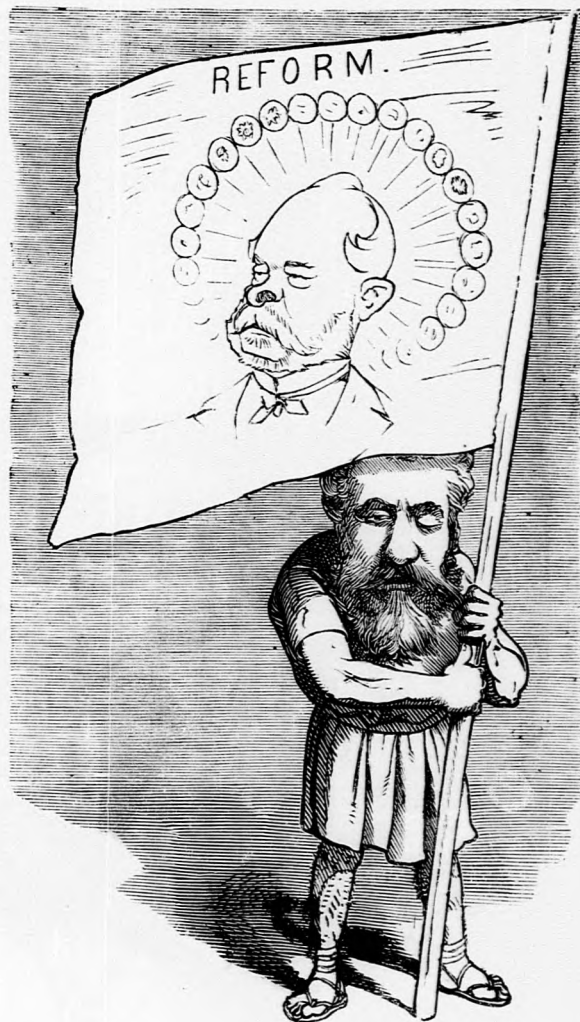
Bakcsi Ferencz,
jegyző.

Előfizetési korteskedés.

A jövő évvel huszonötödik évfolyamunkba lépünk. Mért ne vallanók be? nem vagyunk mi szemérmes leány. Programmunk ez a zászló. Tetszik látni ugy-e, hogy a mi valamelyikünket még egyben másban zsenirozhatna, az keresztül van törölve.

E zászló alatt véljük felépíthetni a lerombolt hazát.

Egy az ur, Xantus Menyhért és Aesopus Jenő az ő rabszolgája.

Nézzétek a szent fényt feje körül és lelkesüljetek! Ragyogó piczulákból vagyon.

Ez az országok támasza, talpköve, a tiszta ezüst és nem a mit Berzsenyi mond.

Az ember csak ezüst lánczban szabad.

Ama bizonyos csizmadia és felesége kérdései és feleletei.

— — (Azt is inkább elhittem volna, hogy a bécsi Szent-István torony egy leheletre összedül: mint hogy az a Bismarck megbukik. Pedig már az ujságban is ott áll. Vajon mi lehet az oka?) Aligha más, minthogy megfogta a Lonkai papa átka.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

ASBÓTH János »conservatív politikája« annyira nem conservatív, hogy szerzőjének még hivatalát se birta conserválni.

*

BOKODY miniszteri engedély nélkül Székesfejeváron is Bukodyra változtatta nevét.

*

Előfizetési

Elvünk a jog continuitás. Már pedig Windischgrätz nemzé Haynaut, Haynau nemzé Bachot, Bach nemzé Rechberget, Rechberg nemzé Vayt, Vay nemzé Schmerlinget, Schmerling nemzé Sennyeyt.

Itt megszakadt a jogcontinuitás. Lopott gyereket csempésztek systémába Deákban.

Vissza kell menni a megszakadt jogalapra. E zászló arra vezet. Tehát utána!

A NEMZETI színház operáját komoly veszély fenyegeti. Elrekedt a — *sugója*. A gyorsan alkalmazott orvosi segélynek azonban alkalmasint sikerülni fog, megmenteni hangját.

*

Az »írók és művészek társasága« ez idén nem akar bált rendezni. Okul azt adja, hogy példát akar mu-

Dicsértessék Jósika Kálmán.

In nomine patris, mátris, tattris et fatris.

»Csak a miatyánk tartja! Ezt akkor szokták mondani, mikor már minden egyéb szakadt. Nálunk pedig minden egyéb szakadt. De a mai miatyánkunk végtelen, mint az olvasó füzér vagy annak egyes szeme.

In hoc signo vincis. Szent előfizetési pénzt szent Péterfillérekben is elfogadunk.

Szent Stigmatizált Lujza könyörögj érettünk!

tatni a takarékosagra. Ne tessék neki hinni! Más itt a baj! Az, hogy se az író, se a piktor, se a szobrász, se a muzsikusz, nem tudnak tánczolni.

*

DÓCZY Lajos jeles geologunk a földtani társulat legutóbbi gyűlésén bemutatott egy ásatag *csókot*, mely a nemzeti színház deszkáin petrifikálódott.

k o r t e s k e d é s.

Tetszik tudni, mit mondott a nevető Demokritos a medici Venusról? Nem? no nem is mondom meg hát csak legközelebbi színművemben.

Zászlóm jelvénye ugyanis mindent kifejez. Aki erről nem ért, az impotens államférfi, pedig azokból több kijutott nekünk az elégnél.

Egy poétához.

(francia után.)

»Megloptak gonoszul« »Szánlak Kari tiszta szivemből.«

»Verseim elvitték.« Szánom az árva lopót.

»Mért emeled süveged, olvasván verseim, Aurel?«

»Rendesen üdvözölöm régi barátaimat.«

Hidasy.

Tisztelt publikum! Belátom, hogy a fentebbieknek utána az »Üstökösre« semmi szükség nincsen. Azok ötféle uton mentik meg a hazát, a hatodik tehát fölösleges. Mindannak daczára azonban voltaképen tulajdonképen még is a mondó volnék, hogy na, quod Deus avertat — az előttem szóló tisztelt collegák zászlói nem vezetnének célhoz: hát nyerd meg a veszett fejsze nyelét legalább az »Üstökös«-ben, melynek előfizetési díja a jövő egész évre 8, — félévre 4 frt lészen.

Német alaposság.

Németország egyik legelterjedtebb lapja Zubovics arczképét hozza a híres magyar lovas életrajza kíséretében. B. német életrajzíró szerint Zubovics Hevesmegyében és Kumániában született. Mégis — furcsa a német.

ÉLETKÉPEK.

— A „DON PEDRŐ“ 1875-dik évi naptárából —

— Ez az a Cziriák, a ki tavaly nyáron agyonlőtte magát?

ALCIBIAD. Hállottátok, hogy á májmok megszöktek az állatkertből á városbá?

POTYANDEB. Ah ah, c'est inchoyable! Egyet se láttám még, báchátom.

ALCIBIAD. Pedig igaz, s azt irrjá az ujság, hogy itt járrkálnák á váczuutzán!

BALEXIUS. Mágám se láttám, baátom. Házudik az a feeflixtee ujságió!

KÖTELESSÉGÉRZET ÉS UDVARIASSÁG. Szabad egy orgona virágot szakítani, vitéz drabant ur? A nőm nagyon szeretné.

— Szabadni nem szabad tulajdonképen; de ha amoda megy az úr, a hol nem látom, és ott szakít: úgy szabad.

— Kisasszony, elveszti a haját!

— Óh kérem, majdutánam hozza a pincsi.

KÉZBESITŐ. Itt hozok két szál irást, kézbesítési díja 1 forint 80 krajczár. — ÜGYVÉD. Itt van, hanem máskor tessék e g y e d ü l jönni.

— Gatt! milyen szép vagy te mama! kár hogy a tátinak vagy a felesége, különben elvennék.

Tallérossy Zebulon levele Mindenváró Adámhoz!

Tekintedezs barátom uram!

No most mar van baj! Jo lesz előre gondoskodnyi hatunk fejezisirül. Csag it vona Besze, »der den rückzug deckte.«

Csanyadmegyivel kezdenek tamadast, akiben van tizenhat hivatalos alomasa főispány familiajanak. Fele valasztas, fele kinevezis utan hozajutota.

Jaj ha valaki Bergengocziat miltatya becses figyelmire. Hiszen nekem otan kilencz esztendőzs unokam mar megyei gyerekorvos. Nem izs szamitva, hogy babatul meg hajdutul elkezdve egiszen főispányig minden ember ki sogor, ki zatyamfia, akik hogy valasztaskor in legyem követ, megmozgatyak minden követ.

Ha ebül a szip ipületbül csag egy tiglát kihuz, összedöl egisz familiaris constitutio. Hova leszem öreg napjaimra? ha csag bele nem hazasodok csanyadmegyei irányado csaladba.

Bizony még megteszem.

Alazatos hazasulando szolgaja

T. Z.

Haszontalan tudnivalók.

○ A spiritisták budapesti egylete határozottan tiltakozik azon rágalom ellen, mintha ő Voltaire szellemét föl akarná idézni. Elhisszük. Ámbár üdvös fáradozás lett volna ebben a szellemtelen világban.

□ Egy ujságolvasó úr 1854-ben annyira megharagudott a Bachféle tömérdek adótörvény miatt, hogy felfogadta, hogy 20 esztendeig nem olvas ujságot. A fogadalmi idő most járt le. Az illető ur praenumerált a Pesti Naplóra s kapott egy csomóban tizennégy — adóügyi törvényjavaslatot.

♂ Egy dúsgazdag bécsi bankigazgató, akit a krach megbuktatott, most a józsefvárosi népkonyhába jár ebédelni. — Így lesz belőle megintelen dúsgazdag bankigazgató.

⊕ Az országgyűlési képviselők ez idén nem mennek haza a karácsonyi ünnepekre, attól félnek, hogy a választók számon kérik tőlök a — Krisztkindlit.

Az „Üstökös“ eredeti okmánytára.

A szén égető. B. falu lakóinak sirkertjük felirata.

Temető ez, temetőbe
Minden halott bemehet.
Mert az, tudja már a falu
Kárt a fákban nem tehet.
De azért csak, oly halottnak
Szabad itt a bemenet,
Ki nem messze a faluban
Égeti a faszenet.

Laptuajdonos és felelős szerkesztő:

JÓKAI MÓR.

Lakása Stáció utca 80-ik szám alatt.

Pest. 1874.

NYOM. AZ „ATHENAEUM“ NYOMD.

(Athenaeum-épület)

Hirdetések felvételnek:
LÁNG LIPÓT ÉS TÁRS.
1-ső nemzetközi hirdetményi iroda Mária-Valeria utca Thonet-udvar.

Rajzolja

JANKÓ.

Metszi

POLLAK.

ELŐFIZETÉSI FELHIVÁS

a

NEMZETI HIRLAP

czimü fővárosi napilapra a politika, társadalom és irodalom köréből.

AMAGYAR hirlapirodalomnak nincs közlönye, mely a fennálló, de már bomlásnak indult pártoktól függetlenül tárgyalná a napi politika kérdéseit, A magyar közönség azon részének, melynek körülményei nem engedik meg a nagy politikai lapok járatását vagy olvasását, nincs lapja, melyből **olcsó áron** és rövid előadásban értesülhetne a politikai élet eseményeiről. E kettős hízagot betölteni lesz a »NEMZETI HIRLAP« feladata.

Az államjogi kérdésekben tántoríthatlanul fogunk ragaszkodni az 1867. XII. törvénycikkhez, ellenben a quóta szabályozásáról és a kereskedelmi és vám-szövetségről szóló XIV. és XVI. törvénycikkeket módosíthatóknak, sőt egyes részleteikben módosítandóknak is tartjuk.

Mert nem a 67-iki alap, nem a Deákpárt államjogi politikája juttatta Magyarországot a mai válságos helyzetbe, hanem juttatta a belpolitikánk azon rendszertelensége, melyért a felelősség egyiránt illeti az eddigi többséget s az eddigi ellenzéket.

Ezen iránytalan, máról holnapra tengődő politika uralma alatt megszibbadt minden nemes tettvágy és valódi tetterő, s buján burjánzott fel a politikai és társadalmi corruptio minden alakban.

Ezen elvtelen s rövidlátó oportunitási politika, mely alatt Magyarország elvesztette a közös monarchiában 1867-ben kivitt politikai tulnyomóságát, — mely hét év alatt legnagyobb részét elmulasztotta annak, mi hazánk állami és nemzeti megszilárdulására nézve szükséges lett volna, — mely a nép anyagi érdekeit nem részesítette a keilő pártfogásban s az államot a pénzügyi romlás örvényének szélére sodorta, a rendszertelenség e rendszere tovább fenn nem állhat hazánk életérdekeinek veszélyeztetése nélkül.

Napjai lejártak. Mind tágabb körben elterjed annak öntudata, hogy **helpolitikánkban** okvetlenül **gyökeres rendszerváltozásra** van szükség; s ez öntudat nyomán keletkezőfélben van azon mozgalom, melytől még egyedül várhatunk menekvést.

E mozgalom, kevés kivétellel, nincs még tul a negatió stádiumán Mindenki tudja, hogy mit **nem akar**, csak kevesen tudják, hogy mit akarnak.

E kevesek számának szaporodnia kell napról napra, hogy azon mozgalom, mely ma még csak az eddigi rendszer elleni elégedetlenségben nyilvánul, kézzelfogható eredményekre, az uralkodó politikai rendszer megváltoztatására vezethessen.

Ezek számát szaporítani, s evégből viszhangjául és szószólójául szolgálni a közvéleménynek azon irányban, melyet követve, meggyőződésünk szerint egyedül vergődhetünk ki mai aggasztó helyzetünkéből: ez lesz politikai célja a »NEMZETI HIRLAP«-nak.

Ez irányt nem szabad a szélsőségekben keresnünk.

Nem fogunk oly politikát támogatni, mely az ország mai szomorú helyzete folytán kész volna feláldozni a szabadság és haladás érdekeit, s melynek a nemzet a legjobb esetben is csak azt köszönhetné, hogy Ézsauként egy tál lencséért — a rend és egyensúly pillanatnyi helyreállításáért — eladhatta apai örökségét: nemzeti haladásának és szabadságának szent érdekeit.

Nem fogjuk azokét sem, kik dogmaként borulnak le minden követelés előtt, mely bárhol és bármikor a szabadelvűség nevében emeltetett, s a doctrinairek sajátját képező hittel bizva saját esalhatatlanságukban, elfogultságukban készek volnának elvont elméletek kedvéért Magyarország fenmaradásának érdekeit kockáztatni.

Középen fogunk járni e két irány között, azon uton melyen fennálló pártjaink legfelvilágosodottabb elemeinek nézeteivel találkozhatni remélünk, — s melyet, teljes hitünk szerint, egy a mai többség, mint a mai kisebbség leghasználhatóbb s leghazafiasabb elemeinek követnének, ha az öröklött párhelyzetek nyüge alól menekülhetnének, — és melyet, reményünk szerint, követni fognak, a mint a nemzet akarata — talán már a legközelebbi választásokban — lehetővé teendő rájuk nézve, vagy kényszeríteni

fogja őket arra, hogy a multnak már megoldott kérdései helyett a jelen és jövő érdekeit tegyék politikájuk kiindulási pontjává.

Ez pedig röviden: **erőteljes és korszerű nemzeti politika, mely a szabadelvű hatalás követelményeit kiegyeztesse Magyarország állami megszilárdulásának érdekeivel.**

Eddig rendszerint ennek ellenkezőjét cselekedtük. Számos szükséges reformot ép úgy elmulasztottunk állítólagos »állami és nemzeti érdekek« kedvéért, amint viszont sok esetben a »liberális elveket« használtuk nemzeti érdekeink elhanyagolásának mentségül.

E kettős hazugságnak vagy önámításnak, mely eddig politikánkon uralkodott s kezünket az alkotás legtöbb feladatával szemben megkötötte, végre el kell oszlania egy életképes, az ország valódi szükségleteiből kiinduló, rendszeres politika megvalósulása előtt.

És el fog oszlania, ha van még a nemzetben életerő, ha van férfias elhatározás arra, hogy a mai nyomorból kiküzdje magát.

Eros meggyőződésünk, hogy van, s hogy ez erő éveken át csak szunnyadott, de nem veszett ki a nemzetből.

E hit, s a remény, hogy e hitben a nemzet nagy része osztozik velünk, egyedül bátorít arra, hogy a mai zilált viszonyok közt kilépjünk a politikai küzdőterre, azon egyetlen ohajtással, hogy csekély erőnkkel azon politikai irányt szolgálhassuk, mely képes lesz hazánkat e mai pénzügyi és nemzeti válságból kivезetni.

Kérjük mindazokat, kik általánosságban kifejtett nézeteinkben osztoznak s törekvéseinket hozzájárulásukra méltóknak itélik, — támogassák lapunkat kezdetben saját várakozásaik, utóbb a lap érdeme arányában.

A »NEMZETI HIRLAP« hetenként hatszor reggel, egy közép nagyságu iven, hétfőn délután pedig féliven, tehát mindennap meg fog jelenni.

A *politikai napi kérdéseket* rövid, velős, népszerűen tartott vezércikkeiben és kisebb közleményekben fogja tárgyalni.

A *törvényhozás* üléseiről, *bizottságok*, *szakbizottságok*, *pártclubok tanácskozásairól* rövid, de kimerítő tudósításokat fog hozni. *Táviratai és újdonságai* rovatában az olvasó a legújabb híreket mindig megtalálhatja. A *főváros* mindennemű ügyeire kiváló figyelmet fog fordítani, — egyik célja lévén a budapesti polgárság érdekeinek és nézeteinek közlönyéül szolgálni. A *vidék* fontosabb eseményeiről, *tudományos és közhasznú intézetek és egyletek* tevékenységéről lehető gyorsan értesíteni fogja olvasóit. Tárcajában a hazai és külföldi *irodalom, művészet és társasélet* nevezetesebb jelenségeit ismertetni fogja. Napi olvasmányul egy-egy érdekes eredeti vagy fordított *regény*vel fog szolgálni. A *közönség felszólalásai* számára hasábjai nyitva lesznek. Naponként közölni fogja a fővárosi *színházak* színlapját, egyéb hasonló tudivalókkal együtt.

Budapest, 1874. nov. 25.

Toldy István,

a »NEMZETI HIRLAP« felelős szerkesztője.

Előfizetési feltételek.

Budapesten, házhoz hordva:

Vidékre, postán küldve:

<i>Egy évre</i>	<i>frt. 12</i>	<i>Egy évre</i>	<i>frt. 14. —</i>
<i>Félévre</i>	<i>» 6</i>	<i>Félévre</i>	<i>» 7. —</i>
<i>Negyedévre</i>	<i>» 3</i>	<i>Negyedévre</i>	<i>» 3.50</i>
<i>Egy óra</i>	<i>» 1</i>	<i>Egy óra</i>	<i>» 1.20</i>

A »NEMZETI HIRLAP« 1875. január elsején fog megindulni.

Az újévi előzeteknek a f. é. december hóban kiadandó mutatványszámok díjtalanul meg fognak küldetni.

Az előfizetési pénzek a »NEMZETI HIRLAP« kiadóhivatalába (egyetem-utca 4. sz.) intézendők.

Gyűjtőknek minden tízre egy tiszteletpéldány jár.

A karácsonytól 1874. újévig 1875. megjelenendő mutatványszámokba, melyekből mindegyik legalább 40.000 példányban fog terjeszteni, **hirdetések** azonnal fölvetetnek; soéjáért 10 krajczárt számítva; beküldésük legkésőbb decz. 19-éig kéretik.

Budapest, 1874. nov. 25.

FRANKLIN-TÁRSULAT,

magyar irodalmi intézet és könyvnyomda,

mint a »Nemzeti Hírlap« kiadó tulajdonosa.

Legdiszesebb és leghasznosabb képes divatlap.

Előfizetési felhívás

BUDAPESTI BAZÁR

czimü legelterje dtebb képes szépirodalmi divatközlönyre.

Európa minden művelt nyelvén megjelenik a »BUDAPESTI BAZÁR.« Párizs, London, Bécs, Berlin, Sz. Pétervár, Madrid, Róma hölgyei ép úgy — az ő saját anyanyelvükön olvassák — ugyanezen divatábrák után készítik, vagy készítettik öltönyeiket. Evvel csak azt akarjuk mondani, hogy t. olvasóink érdekeit figyelemmel kísérve, szerencsések vagyunk ily világlatot adhatni a magyar hölgyek kezébe, melyben legszerényebb polgári család ép úgy megtalálhatja mindazt, a mi a hölgy-toilette és a háztartás körébe esik, mint a legpompásabbat igénylő salon-hölgy. A diszes divatképek, az évnkinti több ezerre menő női munkaábrák, a természetben kivágott szabásminták (és ebben felülmulja lapunk minden társát) nélkülözhetlenné teszik a »BUDAPESTI BAZÁR« minden oly család körében, a hol a diszes, izlésest összekötik a háziassággal és takarékoszággal, mert a divat, ha nem bizonyos vezérelvek szerint követjük, sok tekintetben káros lehet, míg ha jó utmutatónk van benne, valódi hasznos, és áldást hozó minden családban, kivált ha az több női tagból áll. Ily utmutató a divatban a »BUDAPESTI BAZÁR«

A nagy gondnal és tapintattal összeállított **divat-részen** kívül fölhlvjuk a t. közönség figyelmét a **szépirodalmi** részre is, melyben a magyar és külföldi irodalom legérdekesebb elbeszéléseit, költeményeit adjuk, szelendus és tanulságos tárczacikkeit és minden számunkban egy szemlét a fővárosi életből — hozunk, s ezek mellett, hogy egy lap se muljon bennünket felül, a szépirodalmi részt is képekkel illusztráljuk.

Rendkívüli kedvezmények.

Miután több eddigi előfizetőink azon óhaját fejezte ki, hogy mellékletül egy diszes műlapot is adjunk, elhatároztuk, miszerint egy **művészi becsü diszes műlappal** is fogunk kedveskedni minden t. előfizetőnknek. Ugyancsak kedvezményi áron rendelhetik meg: a

Legujabb külföldi regénycsarnok

jövő évi folyamát is, melyet Hemsén Tivadarnak »**A Versaillesi Venus**« címü négy kötetes történeti regényével kezdünk meg. A fenn elősoroltakon kívül a **lap és regény** előfizetői még igen sok kedvezményben részesülnek. — **Mutatvány számot**, előfizetési fölívással együtt — kik a lap, regénycsarnok és a kedvezmények tartalmát és czimét ismerni óhajtják, küldünk szívesen.

Előfizetési feltételek a „Budapesti Bazár“-ra:
félve — 5 frt., negyedve: — 2 frt 50 kr., — a „Budapesti Bazár“ és a „Legujabb külföldi regénycsarnok“-ra: félve 7 frt., — negyedve: 3 frt 50 kr., — Csupán a „Legujabb külföldi regénycsarnokra: félve: 3 frt., — negyedve: 1 frt 50 kr.

Az előfizetési pénzek Király Jánosnak a »Budapesti Bazár« és a »Legujabb külföldi regénycsarnok« szerkesztőjének (Uri- és gránátos utca, serviták házába) Budapestre utasítandók.

Kelt Budapestben, december hó 1874.

A t. cz. hölgyek figyelmeztetnek.

EISLER MIKSA,
salag-, selyem, bársony és fehérnemü-
áru-raktár
a „Brüsseli nőhöz“ Budapest, Deák-Ferencz
utca 5. sz.

30% -al

leszállított áaira.

Levélbeli megrendeléseknél kéretik a megrendelő cikkek nemét és árát értelmesen kijelölni.

Czelszerű és elegans

Karácsonyi

ajándékol

ajánlok író- és rajz-eszközöket, bőr- bronz- és faárakat,
50 krtól kezdve minden tetszés szerinti árig.

Továbbá **íróasztali készleteket, iromány-táskákat, albumok-, szivartartók-, pénztár-
czákat** stb. stb.

legnagyobb választékban

Különösen ajánlom a legujbb **jelképes levélpapírok** és **borítékokat** szines monogrammal, vagy különféle csinos jelvényekkel, levélben megrendelések, utánvét mellett pontosan eszközöltetnek.

KANITZ C.

Budapest, Dorottya-utca 12. sz.

PÉNZ

minden nagyságban, sorsjegyekre, és állam, papírokra a tőzsdei állás szerint, részvények-zálog-, letéti jegyekre, arany, ezüst és ezüst pénzekre, országot 39. a museum mellett. A pénz havi részletekben is visszafizethető.

Előleges hirdetés.

Van szerencsém a nagyérdemü budapesti és vidéki közönséget előlegesen tisztelettel értesíteni, miszerint alulirt egészen újonnan és minden igénynek megfelelőleg berendezett szállodamat az újonnan nyitott bécsi utcában a volt fehér hajó szálloda helyén

„BUDAPEST“

czimezve, jövő évi január 1-én megnyitom. Sok évi tapasztalatom mint főpinczér, és különösen 13 évi a mindig jó hírben álló „Arany Sas“ szállodában mint főpinczéri állásomban tapasztalt szives pártolást a nagyérdemü közönség által, ezután annál inkább kiérdemelni a legfőbb kötelességemnek fogom tartani.

Mély tisztelettel

Zsoldos Imre.